

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOZOFSKI FAKULTET

VIJEĆU

Na osnovu člana 24, stav 1, Pravila studiranja na postdiplomskim studijama Vijeće Filozofskog fakulteta, na sjednici održanoj 07.10.2019.godine, donijelo je Odluku o imenovanju Komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidata magistarskog rada pod nazivom: *Vještina pisanja kod učenika IV razreda osnovnih škola u Kotoru*, kandidatkinje Radmile Čolović, u sastavu:

Doc.dr Nada Šakotić, mentor, Filozofski fakultet, Nikšić

Prof.dr Tatjana Novović, Filozofski fakultet, Nikšić

Doc.dr Dijana Vučković, Filozofski fakultet, Nikšić

Na osnovu uvida u podnesenu dokumentaciju i rad kandidata Komisija podnosi sledeći

IZVJEŠTAJ

Kandidatkinja Radmila Čolović rođena je 08.07.1981.godine u Nikšiću. Diplomirala je na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, na Studijskom programu Logopedija 2012.godine. Magistarske studije na Studijskom programu za inkluzivno obrazovanje upisala je 2016.godine a ispite uspješno položila 2018.godine. Od odbora za monitoring magistarskih

studije, na prijavu teme magistarskog rada dobijeno je pozitivno mišljenje 10.09.2019.godine (odluka br.01/3-2778/1)

Radmila Čolović je u radnom odnosu u Resursnom centru za sluh i govor " Dr.Peruta Ivanović" u Kotoru.

Podaci o radu

Tema predloženog rada *Vještina pisanja kod učenika IV razreda osnovnih škola u Kotoru* istražuje broj učenika koji imaju poteškoće u pisanju na uzrastu četvrtog razreda u četiri gradske škole u Kotoru. Ovaj uzrast je odabran jer je u toku prva tri razreda završeno opismenjavanje učenika na oba pisma, a gradske škole su izabrane kao prigodni uzorak. Pisanje je prirodan oblik izražavanja, jezička vještina i jedno od najznačajnijih sredstava za postizanje ličnog izraza koji doprinosi razvoju čovjekove ličnosti. Pisani govor se razvija najkasnije i čini sasvim svojevrsan medij govornog izražavanja. U ovom radu želimo analizirati trenutni nivo funkcionisanja u vještini pisanja ćiriličnog i latiničnog pisma učenika četvrtog razreda. Da li su djeca opismunjena, da li vladaju simbolima oba pisma i da li postoje djeca kojoj je potrebna dodatna podrška? Na osnovu uvida u vještine prepoznavanja i razlikovanja slova kao i drugih relevantnih pokazatelja nastavnici će steći sveobuhvatnu procjenu o nivou zrelosti i znanja učenika. Raznolikosti govorno-jezičkog razvoja koja se ipoljavaju kod sve djece treba da se uklapaju u uzrasne norme. Detaljnom i empirijski utemeljeneom procjenom dobićemo sveobuhvatnu sliku o statusu djece u ovom domenu koja će rasvijetliti postignuća ali i polja izazova u okviru vještine pisanja.

Rad će se oblikovati na sljedeći način:

U Uvodnom dijelu se ukazuje koliko je značajno što ranije identifikovati teškoće u pisanju kod djece mlađeg školskog uzrasta. Ovo poglavlje pruža i sažet pregled saznanja o disgrafiji i pregled koji se odnosi na probleme i ciljeve istraživanja. Kandidatkinja navodi da pisanje započinje onog trenutka kada je dijete u stanju da izvrši fonemsku analizu riječi, kada može da segmentira slovo po slovo započet je proces razvoja sposobnosti pisanja koji će trajati

dugi niz godina. Cilj početnog pisanja jeste da učenici nauče pravilno pisanje slova i njihovo pravilno povezivanje u riječi. Ideal lijepog pisanja pisati jednostavno, lijepo, čitko i odgovarajućom brzinom.

U Prvom poglavlju se bavi neurološkim osnovama početnog pisanja gdje navodi da mozak prima informacije kroz sedam različitih sistema (taktilni, vestibularni, proprioceptivni, auditivni, vizuelni, olfaktivni i gustativni). Integracijom različitih sistema dolazi do formiranja perceptivno-motoričkih sposobnosti koje su važne za učenje pisanja. Prilikom pisanja kod učenika se aktiviraju brojna područja u mozgu za razliku od tipkanja na računaru ili samo vizuelnog predočavanja. Mozak nije samo aktivan nego se stvaraju brojne neuronske veze. Dvije oblasti ekstrapiramidalnog sistema, osim piramidalnog, imaju posebnu ulogu u sazrijevanju motorne funkcije: cerebelum i bazalne ganglije. Ovo poglavlje sadrži i pojašnjenje o grafomotoričkim aktivnostima u pisanju, gdje se navodi da razvoj pisanja počinje razvojem grafomotornih sposobnosti. Razvoj grafomotorike možemo podijeliti u tri faze: od 18 mjeseci do tri godine, od treće do pete godine, od pete do osme godine. Pisanje je intelektualna i motorička aktivnost koju omogućava više vještina koje su bitne kod pisanja slova. To su vještine: dugoročno pamćenje oblika slova, veze između slova i glasa, sticanje motoričkih pokreta potrebnih za pisanje koji se kasnije automatski aktiviraju za izvođenje pisanja određenog slova.

U Drugom poglavlju autorka piše o Početnoj podršci kao i tehnikama u području usvajanja početnog pisanja: Senzointegrativni pristup-VAKT (vizuelna, auditivna, kinestetska i taktilna stimulacija), Montessori tehnika, Pisanje bez suza, Ples pisanja, Handwriting club, Calliobics.

U istraživačkom dijelu kandidatkinja će postaviti jasan METODOLOŠKI DIO na temu *Vještina pisanja kod učenika IV razreda osnovnih škola u Kotoru* a to je: . Predmet istraživanja, Cilj i zadatak istraživanja, Naučno istraživačke hipoteze, Instrument i procedura istraživanja, Poslije Populacija i uzorak slijedi Obrada rezultata.

U dijelu rada koji se odnosi na Obradu rezultata istraživanja, biće prikazani dobijeni podaci u formi tabela i analizirani tekstualno.

U poglavlju Zaključak, biće predstavljeni zaključci rada, dat kritički osvrt na dobijene rezultate i istaknuti prijedlozi i preporuke za buduća istraživanja.

Tema je aktuelna i očekujemo da će nakon sprovedenog istraživanja kandidatkinja na adekvatan način odgovoriti na problem istraživanja kroz primjenu istraživačke tehnike - testiranje. Testovima će biti provjeravana fonološka osviještenost i usvojena vještina pisanja. Očekivani rezultati ovog istraživanja kao i njegov naučni doprinos proizilaze iz analize Instrumenta *Putokaz* u domenu inkluzivnog obrazovanja. Naučni doprinos proizilazi iz činjenice da problem i predmet ovog rada do sada nije istraživan u opštini Kotor.

Očekuje se da će učitelji iskazati potrebu za dodatnim znanjem iz ove oblasti. S tim u vezi im se planiraju pružiti dodatne informacije o teškoći pisanja - disgrafiji i uputiti ih u načine i pristupe rada sa ovim učenicima. To podrazumijeva primjenu informaciono-komunikacionih tehnologija prilikom provjeravanja znanja i ocjenjivanja, izbjegavanje metoda usmenog provjeravanja (jer se pretpostavlja da neki učenici imaju oštećeno kratkoročno pamćenje), omogućavanje ovim učenicima timskog oblika rada. Takođe će biti sugerisana saradnja sa logopedom i njegova podrška i pružanje pomoći učiteljima u radu sa ovom djecom.

Mišljenje i prijedlog Komisije

Komisija smatra da je tema relevantna za razradu po kriterijumima koji predviđa format magistarskog rada. Komisija predlaže Vijeću Filozofskog fakulteta da kandidatkinji Radmili Čolović, odobri izradu magistarskog rada na temu, *Vještina pisanja kod učenika IV razreda osnovnih škola u Kotoru*, s obzirom na to da i kandidat i tema ispunjavaju sve neophodne uslove predviđene Pravilnikom o postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore.

Komisija u sastavu:

Nada Šakotić

Doc.dr Nada Šakotić, mentor, Filozofski fakultet, Nikšić

Tatjana Novović

Prof.dr Tatjana Novović, Filozofski fakultet, Nikšić

Dijana Vučković

Doc.dr Dijana Vučković, Filozofski fakultet, Nikšić

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO:	28.10.2019.		
ORG. JED.	BROJ	POSREDOVANJE	POSREDOVANOST
01	1938		